

ҚАРУЛЫ КҮШТЕРДІ ЦИФРЛАНДЫРУ САЛАСЫНДАҒЫ ЖАҢА ЖЕТІСТІКТЕР

Орталық коммуникациялар қызметінде өткен брифингте ҚР Қарулы Күштерінің цифрлық трансформациялаудағы елеулі жетістіктері таныстырылды. Мұндай бастамалардың мақсаты – әкімшілік процестерді жеңілдету, әскерилер қызметінің тиімділігін арттыру және сапасын жақсарту.

Қорғаныс министрінің орынбасары Дархан Ахмедиев Қорғаныс министрлігі Әскери білім беру және мерзімді әскери қызметке шақыру жүйесіне цифрлық шешімдерді белсенді енгізіп жатқанын хабарлады.

«Smart военкомат» бұл әскери есепте тұрған шақырылушылардың жалпы санынан әскерге шақыру жасындағы азаматтарды іріктеу. Жасанды интеллект белгілі бір критерийлер мен бұрын әскерге шақырылғандардың мәліметтер базасы негізінде жедел әскери қызметке шақырылуға тиіс азаматтарды ғана хабардар етеді деп күтілуде.

Енді әскери оқу орындарына түсу үшін құжаттарды онлайн – e-Gov порталы арқылы тапсыруға болады (бүгінгі күні пысықталғаны 22 мемлекеттік қызмет). Одан бөлек бұл сервис арқылы жоғары оқу орнына, егер оқыту бұрын шығып кеткен болса, қайта қалпына келтіру

қызметі де қолжетімді (16 мемлекеттік қызмет). Алдын ала медициналық куәландыру жойылды, арнайы тексеру қашықтықтан жүргізіледі.

Қорғаныс министрлігінің цифрлық трансформация шеңберіндегі негізгі жетістіктерінің бірі Қазақстан Республикасының барлық әскери оқу орындарына арналған «Askeri Ziyat» әскери-білім беру көпфункционалды платформасын құру болды. Бұл платформа әскери мамандарды даярлауды жүзеге асыратын әскери жоғары оқу орындары мен әскери колледждерді бірыңғай цифрлық кеңістікке біріктіреді, қарау режимінде сыртқы ұйымдар үшін де қолжетімді ведомствоаралық электрондық кітапханасы да бар. Мұнда 20 бағытта дайындық курстары өткізіледі. Бүгінгі таңда 1000-нан аса әскери қызметші

тіркелген. 300-ден астамы оқуды ойдағыдай аяқтап, белгіленген үлгідегі сертификаттарға ие болды.

Үшінші жылы іске асырылып жатқан «Sarbaz 2.0» жобасы бойынша жұмыс жалғастырылды. Жоба арқылы мерзімді қызметтің әскери қызметшілері мемлекеттік білім беру гранттары арқылы тегін оқи алады. Жыл басынан бері онлайн-тестілеу өткізілді, тестке қатысуға 10 мыңнан астам сарбаз ниет білдірді. Биыл мамыр айында 2010 сарбаз еліміздің жоғары оқу орындарында оқу үшін мемлекеттік гранттар алды.

Мемлекет басшысының жасанды интеллектті кеңінен енгізу туралы тапсырмасына сәйкес Қорғаныс министрлігі ARMIA.KZ. сервисін әзірледі, бұл кіріктірілген ЖИ қазірдің өзінде 2 мыңнан астам сұранысты

өңдеп, әскери қызмет туралы ақпараттың әмбебап көзіне айналды.

Мемлекеттік органдар арасында алғашқылардың бірі болып Қорғаныс министрлігінің мамандары Ұлттық жасанды интеллект платформасына негізделген ARMIA.KZ. сервисінің ЖИ-ассистентін құрды. Бот кең көлемді білім базасына ие және заңнамадағы өзгерістерге жедел бейімделе алады. Ол әскери қызметке қатысты сұрақтар бойынша «цифрлық кеңесші» ретінде жұмыс істейді.

Бұдан өзге Қорғаныс министрлігі әскерге шақыруды, қорғаныс қабілетін жақсартуды және жауынгерлік дайындықты оңтайландыруды көздейтін қорғалған сегментте жасанды интеллектті қолданатын бірқатар жобаларды жүзеге асырып жатыр.

БОЛ НОМЕРДЕ:

◆ ӘСКЕРИ ӘУЛЕТ

5-бет

◆ В ЦЕНТРЕ ВНИМАНИЯ

ШАГ В БУДУЩЕЕ

6-стр

◆ ПОКОРИТЕЛИ КОСМОСА

ТРАВА У ДОМА ВО СНЕ И НАЯВУ

7-стр

◆ ӘСКЕРИ СПОРТ

АЛҒАШ РЕТ
ДРОН САЙЫСЫ
ӨТТІ

12-стр

ОХОТНИКИ ЗА ДРОНАМИ

В столице на базе одной из войсковых частей проходит учебно-методический сбор инструкторов Сухопутных войск по стрельбе из гладкоствольного оружия по летающим мишеням.

Основное внимание уделяется подготовке бойцов к противодействию низколетящим воздушным целям, в том числе беспилотным летательным аппаратам.

Занятия проходят под общим руководством Главнокомандующего Сухопутными войсками Вооруженных Сил генерал-майора Мереке Кучекбаева. В ходе сбора

инструкторы Сухопутных войск ВС РК осваивают практические действия по обнаружению и физическому уничтожению низколетящих и малоразмерных целей в составе расчетов и одиночно.

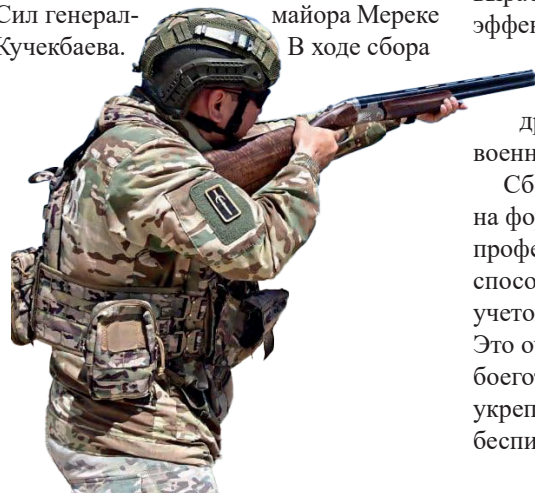
Как отметил начальник сбора подполковник Сергей Батулин, в современных условиях, помимо других средств борьбы, гладкоствольное оружие становится эффективным средством борьбы на конечной траектории полета дрона при атаке объекта.

При подготовке инструкторов особое внимание было уделено выработке эффективных

приемов по своевременному обнаружению и уничтожению дрона, а также подготовке военнослужащих.

Сбор направлен на формирование профессионального ядра инструкторов, способных обучать личный состав с учетом вызовов современной войны. Это очередной шаг к повышению боеготовности Сухопутных войск и укреплению системы противодействия беспилотным угрозам.

РЕЗЕРВ ДЛЯ АРМИИ

В сборах участвуют более 370 казахстанцев, ранее проходивших срочную воинскую службу. Мероприятия направлены на подготовку и накопление в запасе военно-обученных ресурсов, поддержание необходимого уровня военной подготовки, а также обеспечение готовности к боевому применению при необходимости.

– Учебные сборы продлятся месяц. Основной упор в обучении сделан на практические занятия. Военнообязанные будут совершенствовать навыки по тактической, огневой и строевой подготовке, отрабатывают действия в составе подразделений, научатся работать в едином строю, – пояснил руководитель сборов, начальник Гвардейского гарнизона полковник Файзулла Дусанов.

Все участники пройдут

контрольные зачёты и экзамены. Военнообязанным, успешно освоившим программу по своей военно-учетной специальности, будет присвоено очередное воинское звание.

– В армии я служил, но со временем навыки теряются, а учебные сборы помогают их восстановить и усовершенствовать. На сборы прибыл без колебаний. Считаю, что это мой долг перед Родиной – быть готовым ее защищать, – сказал участник сборов Ернар Маутханов.

Участники сборов обеспечены всем необходимым. На весь период прохождения сборов, включая время в пути до воинской части и обратно, за военнообязанными сохраняются рабочие места и занимаемые должности. Кроме того, за счет республиканского бюджета им выплачивается средняя месячная заработная плата.

УКРЕПЛЯТЬ БЕЗОПАСНОСТЬ МОРСКОЙ НАВИГАЦИИ

На базе Военно-морских сил Вооруженных Сил Республики Казахстан состоялась научно-практическая конференция, посвященная повышению безопасности мореплавания в казахстанском секторе Каспийского моря.

Инициатором мероприятия выступила Служба гидрографического обеспечения Военно-морских сил, объединившая военных специалистов и представителей профильных гражданских организаций для обмена опытом и выработки практических решений.

Открывая конференцию,

Главнокомандующий Военно-морскими силами Казахстана вице-адмирал Серик Бурамбаев подчеркнул ключевую роль точных гидрографических данных для безопасной навигации.

– Гидрографические данные – основа морской безопасности. Без них невозможно эффективное управление

судами, предотвращение аварийных ситуаций и стабильность навигации. Актуализация данных, модернизация технического оснащения и подготовка квалифицированных специалистов остаются нашими постоянными приоритетами, – отметил начальник Службы гидрографического обеспечения капитан 2 ранга Данияр Давишев.

Участникам была представлена специализированная выставка современного гидрографического и навигационно-измерительного оборудования, а также водолазного снаряжения, применяемого для обследования подводной обстановки и уточнения картографической информации. Представленные решения позволяют повышать точность навигации, быстрее обновлять морские карты и оперативно выявлять потенциально опасные

участки.

В ходе рабочих обсуждений эксперты уделили внимание вопросам регулярного сбора и обновления навигационных данных, расширению обмена информацией между военными и гражданскими структурами, внедрению цифровых технологий мониторинга и использованию беспилотных и дистанционных средств обследования акватории.

Отдельно подчеркивалась важность подготовки

специалистов-гидрографов и водолазов, способных работать в сложных гидрометеорологических условиях Каспия.

По итогам конференции участники договорились продолжить координацию усилий по укреплению системы безопасности мореплавания, в том числе через совместные учебные мероприятия, обмен техническими решениями и актуализацию нормативно-методической базы.

БІЛІМ ГРАНТЫ

ҮМІТТІ АҚТАҒАН ҮЗДІКТЕР

2024 жылдың көктемінде Шымкент қаласынан мерзімді әскери қызметке шақырылған 86 жігіт мемлекеттік білім беру грантының иегері атанып, еліміздің жоғары оқу орындарына түсу мүмкіндігіне ие болды. Бұл – Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрлігі мен Ғылым және жоғары білім министрлігі бірлесіп жүзеге асырып жатқан, әскери қызмет кезінде тәртіп пен жауапкершілік танытқан сарбаздарды қолдауға бағытталған бастама.

Сол сарбаздардың жарқын үлгісі – запасқа шыққан қатардағы жауынгер Жанболат Еспен. Ол әскерге дейін Шымкент қаласындағы жергілікті әскери басқару органдарының бірінде инспектор болып жұмыс істеген. Мерзімді әскери қызметті сәтті өтеп, жағымды мінездеме алған сарбаздар ҰБТ балынсыз-ақ университетке түсе алатынын естіген Жанболат бұл мүмкіндікті жібермей, мемлекеттік грант иесі болуды өзіне мақсат етіп қойған.

Қарағанды гарнизонындағы әскери бөлімдердің бірінде қызмет еткен Жанболат өзіне жүктелген

міндеттерді адал орындап, жауынгерлік және мемлекеттік-құқықтық дайындық бағдарламасын жоғары деңгейде меңгерді. Қызмет барысында бірнеше рет Астана қаласына іссапарға барып келді. Оның табандылығы мен жауапкершілігі бөлім басшылығы тарапынан жоғары бағаланды.

12 айлық әскери қызметін абыроймен аяқтағаннан кейін, «Көктем – 2024» шақырылымының үздік сарбаздар қатарына кірген Жанболат Еспен мемлекеттік грант иегері атанды. Бұл қуанышты жаңалықты ол бірден анасы Гүлжауهار Сарсембаеваға жеткізіп,

анасының ұлына деген мақтаныш пен шексіз алғысын алған.

Қазір Жанболат туған қаласы Шымкентке оралып, «МИРАС» университетіне құжаттарын тапсырып, оқуын бастауға дайындалып жүр. Әскерден запасқа шыққан соң, ол Абай, Әл-Фараби және Тұран аудандары бойынша біріктірілген қорғаныс істері жөніндегі басқармасына барып, әскери қызмет пен мемлекеттік грантқа қол жеткізудегі жолымен бөлісті.

Аталған басқарма бастығының орынбасары, майор Ердаулет Темірбаев:

– Жанболаттың жетістігі – әскердің ерлік мектебі ғана емес, болашаққа апарар нақты баспалдақ екенін көрсететін жарқын мысал. Оның жолы – Шымкент жастары үшін үлкен шабыт, – деп атап өтті.

Шымкент гарнизонының баспасөз қызметі

ЖАТТЫҒУ

Талдықорған қаласындағы 18404 әскери бөлімінің жеке құрамы парашютпен суға секіруге арналған арнайы дайындық жұмыстарын бастады. Жаттығулар әскери қызметшілердің кәсіби шеберлігін арттыруға және төтенше жағдайларда әрекет ету дағдыларын жетілдіруге бағытталған.

Дайындық барысында жеке құрам суға қонғаннан кейінгі іс-қимылдарды пысықтап, малту, өзін-өзі құтқару, су айдынында бағдар алу және арнаулы құрал-жабдықтармен әрекет ету тәсілдерін меңгерді. Бұл жаттығулар әсіресе десанттық-шабуылдау бөлімшелеріне тән кәсіби дағдыларды дамытуда маңызды рөл атқарады.

Парашютпен секіру – десанттық-шабуылдау әскерлеріне тән басты ерекшеліктердің бірі. Сондықтан жеке құрам кез келген жағдайға, кез келген жерге – таулы, орманды немесе су аймағына қонуға дайын болуға тиіс. Мұндай жаттығулар әскери қызметшілердің жан-жақты дайын, шапшаң әрі төзімді болуын

қамтамасыз етеді.

– Суға секіру – әскери қызметші үшін оңай міндет емес. Бұл физикалық дайындықпен қатар, психологиялық тұрақтылықты да талап етеді. Суға түскен сәттен бастап, малту, құралдарын шешу, жағаға шығу сияқты әрекеттерді нақты әрі тез орындауға дағдыланады. Жауынгердің кез келген ортада, кез келген жағдайда әрекет ете

білуі – біздің басты мақсатымыз, – дейді 18404 әскери бөлімінің әуе-десанттық техника жөніндегі нұсқаушы-аға офицері майор Нұржан Тантабаев.

Алдағы уақытта негізгі парашютпен суға секіру Қапшағай су қоймасында өтеді деп жоспарлануда. Бұл кезеңде әскери қызметшілер әуеден ашық су бетіне секіріп, нақты жағдайда әрекет етуді тәжірибе жүзінде пысықтайтын болады.

ДЕМАЛЫС

САРБАЗДАРҒА АРНАЛҒАН ЕРЕКШЕ КЕШ

Ел тыныштығын күзетіп жүрген жас сарбаздар үшін рухты көтеріп, сергектік сыйлайтын шаралар үлкен маңызға ие. Осындай игі іс-шаралардың бірі 18404 әскери бөлімінде өтті. Демалыс күніне орай ұйымдастырылған ерекше кеште мерзімді қызметтегі сарбаздарға ашық аспан астында патриоттық мазмұндағы көркем фильм көрсетілді.

Фильм көрсетілімі бөлім стадионында өткізілді. Табиғат аясында, жұлдызды түн астында ұйымдастырылған бұл шара сарбаздар үшін естен кетпес әсер қалдырды. Әскери қызметтің

күнделікті тәртібінен тыс ұйымдастырылған мұндай мәдени кештер жауынгерлердің моральдық-психологиялық жағдайына оң әсер етіп, патриоттық рухын көтереді.

Шара барысында

сарбаздар өз пікірлерін де білдіріп, алғыстарын жеткізді. Олардың айтуынша, кино көрсетілімі әскери өмірге жаңа серпін беріп,

рухани демалыс сыйлады.

– Біз үшін бұл үлкен мотивация болды. Киноның мазмұны патриоттық рухқа толы екен. Ұжым

болып көру бізді одан әрі біріктіре түсті, – дейді 18404 әскери бөлімінің мерзімді қызметтегі сарбазы кіші сержант Ерасыл Шакенбаев.

Мұндай шаралар ҚР Қарулы Күштері қатарындағы сарбаздардың жан-жақты дамуына ықпал етіп, отансүйгіштік қасиеттерін арттыра түсетіні сөзсіз. 18404 әскери бөлімі алдағы уақытта да осындай тәрбиелік мәні зор мәдени-танымдық шараларды тұрақты өткізуді жоспарлап отыр.

Жетісу гарнизонының баспасөз қызметі

ҚАЗАҚТАН ШЫҚҚАН ҚАҺАРМАН ҚЫЗ

Көзі қарақты, көңілі ояу оқырмандарымыз әбден байқаған шығар, соңғы екі айға жақын уақыт ішінде “Айбын” журналы мен “Сарбаз” және оған қоса “Әскери заңгер” газеттері әр нөмір сайын жаңаша сипат алып жатыр. Дизайндық безендіруімен қатар, ондағы тақырыптары да, ішкі мазмұны да өзеруде. Осындай үрдістің бірі ретінде “Сарбаз” газетінің бүгінгі санынан бастап “Ардақты ардагерлер” айдарын оқырман назарына ұсынамыз.

Иә, біз ардагерлер туралы бұрын да жазып, айтып жүргенбіз. Ендігі жерде оның бәрі бір жүйеге келтірілмек, тұрақты қалыптаспақ.

Әдебиеттен оқыдық, фильмдерден көрдік. Бірақ, қазақтың батыр қызымен кездескен жоқпыз. Есесіне, ол туралы кезінде әйгілі ұшқыш, замандасы, әріптесі, халқымыздың мақтанышы, Кеңес Одағының екі дүркін Батыры Талғат Жақыпбекұлы Бигелдиновтің айтқанын құлағымызбен естідік. Бірде Талғат көкемнің эмоцияға беріліп кетіп, сахна төрінде өлең оқып тұрған ақындай болып: “Хиуаз дейсің бе, ол Гурьевтің, Атырау ма қазір, соның ғана қызы емес, ол – халықтың қызы. Штурман-снайпер, стрелок. Білесің бе, на ее счету более 300 вылетов. Тағы айтайын ба, ол – батыр қазақтың нағыз батыр қызы” – деп қазақша-орысша араластыра айтып бергені әлі есімде. Екі қолы мен бүкіл денесі қозғалып, ұшқыштың болмысын ұшқыш көрсетіп еді ғой сол жолы. Батырдың сол кездегі жүрек тебіренісін көзбен көрген аға лейтенанттың жүрек толғанысын суреттеп айтып немесе жазып жеткізу дәл қазір оңай болмай отыр. Өттең, күйбін тірлікпен жүріп қолымыз тимеді, батыр апамызбен жүздесудің сәті

түспеді...

Ресми деректерге сүйенсек, Хиуаз Қайырқызы 1922 жылғы 15 мамырда Гурьев (қазіргі Атырау) облысының Ганюшкин елді мекенінде дүниеге келіп, 2008 жылғы 20 мамырда 86 жасында Алматы қаласында қайтыс болған. Ол екінші дүниежүзілік соғысы жылдарында қазақтан шыққан жалғыз дара әйел ұшқыш, штурман-мерген, жауынгер, батыр, Отан үшін от кешкен ержүрек, қайсар қыздардың бірі. 2004 жылы 7 желтоқсанда Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығымен қазақтың батыр

қызына «Халық қаһарманы» атағы беріліп, оған қоса Алтын Жұлдыз ерекше белгісі мен «Отан» ордені табысталған. Бұл батырдың 82 жаста көрген ең үлкен құрметі болатын.

Атап айтатын ерекше қасиеті, балалық шағы нәубетті ашаршылық жылдарымен тұспа-тұс келгеніне қарамастан, бала күнінен әуеде ұшуды армандаған адам. Оған дәлел, 1940 жылы орта мектепті және сонымен қатар аэроклубты үздік бағалармен бітірумен бірге “Запастағы ұшқыш” куәлігін де қоса алып шыққан бойжеткен Хиуаз көп ойланбастан Жуковский атындағы әскери-әуе академиясына оқуға барады. Алайда ондағылар академияға тек ерлер ғана қабылданады деген желеумен қазақ даласынан келген қыздың құжаттарын қабылдамай қояды. Сөйтіп барған оқуына түсе алмаған.

Арманына қол жеткізу жолындағы алғашқы сәтсіздіктен сағы сынбаған қазақ қызы сол жолы Мәскеудің бірінші медициналық институтына түседі. Араға бір жыл салып, соғыс өрті тұтанады. Осы кезде қайсар қыз майданға медбике, болмаса, санитар болып кетсем

бе деп, талпынып жүрген. Сөйтіп жүргенде ол әйгілі ұшқыш Марина Раскованың қыз-келіншектерден жасақталған авиаполк құрып жатқанын естиді. Осылайша ол ойланбастан полк басшылығына келіп, Оралдағы аэроклубта меңгерген ұшу дағдыларын көрсетіп, өжеттігімен көзге түсіп, жауынгерлер құрамына қабылданады. Сөйтіп қаршадай қыз 1942 жылдың көктемінде түнгі жау шептерін бомбалайтын әйелдер авиаполкінің құрамында майданға аттанады.

Жаужүрек, көзсіз батыр

10-12 рет көтерілетін көрінеді. Ұшу сапарының ұзақтығы 28 676 сағатты немесе 1191 толық тәулікті құрайды!

Құдай-ау, десеңізші, соғыс кезінде ұшақтан 14 рет, оның көбінде түнгі уақыттағы ұшу кезінде құлапты. Нәтижесінде төрт мәрте ауыр жаракат алыпты. Бірақ, ем алып, есін жинағаннан кейін бірден сұрапыл соғыстың ортасынан табылып отырған. Талай мәрте өлім аузынан аман қалған. Бұл екінің бірінің қолынан келе бермейтін батырлық емей, немене?!

Іс жүзінде көрсеткен сансыз көп ерлігінің, намысшыл батырлығының арқасында «Қызыл Жұлдыз» орденімен, «II дәрежелі Ұлы Отан соғысы» орденімен және «Варшаваны азат еткені үшін», «Германияны жеңгені үшін» және басқа да көптеген жауынгерлік медальдармен марапатталған.

Отбасы жайлы көп айталып, жазыла бермейді. Бірақ апамыз соғыстан I топтағы мүгедек болып оралса да, кейінгі жылдарда халық шаруашылығын өркендетіп, дамытуға көп еңбек сіңірген, қоғамдық өмірге белсене араласқан. Бір сөзбен айтқанда, артына өшпес із қалдырған. Бір өкініштісі, соғыс алдында бастаған медицина институтындағы оқуын жалғастыра алмапты. Есесіне, Алматы Жоғарғы партия мектебін бітіріп,

партиялық қызметтер атқарған. 1947 жылы Шәку Әміров деген азаматпен жарасып, шаңырақ көтерген.

Ерлі-зайыптылар Ерболат, Қанат деген екі ұл сүйеді. Бірақ, кенжелері небәрі екі жасында шетінеп кеткен. Үлкен ұлы Ерболат Әміров – математик. Талай жыл жоғары оқу орнында сабақ берген педагог. Баян және Қанат есімді екі баласы бар.

Жоғарыда айтқанымыздай, Хиуаз апа бастапқыда Батыс Қазақстан облысында аудандық партия комитетінің нұсқаушысы болған. Одан кейінгі жылдарда Қазақстан ЛКСМ Орталық комитетінің хатшысы, Алматы қалалық партия комитетінің екінші хатшысы қызметтерін абыроймен атқарады. Өкінішке орай, соғыс кезінде аяғынан алған ауыр жаракаты сыр беріп, 1959 жылы мерзімінен бұрын зейнетке шығуға мәжбүр болған.

Кейінгі жылдарда еліміздің бірнеше облыстарында, қалаларында, аудандарында, оның ішінде Атырау өңірінде даңқты батыр апамыз Хиуаз Доспанованың есімі көшелерге, халықаралық әуежайға, тағы басқа мемлекеттік нысандарға беріліп, әртүрлі деңгейдегі есткеркіштер орнатылды, өзі “Атырау облысының Құрметті азаматы” құрметті атағына ие болды.

Қорыта айтқанда, «Ерлік - елге мұра», «Ерлік ешқашан ұмытылмайды» дегендей, бойына бар батылдық пен ерлікті жиган қазақтың тұңғыш ұшқыш қызы Хиуаз Доспанованың ерлігі – елге мұра, көпке үлгі.

Ардақты ардагеріміздің есімі ешқашан өшпейді.

ОТАНДЫ ДА, ОТБАСЫН ДА ҚОРҒАП ЖҮР

Жақсы әдет – жақсы отбасының белгісін білдірсе керек. Сабитовтар отбасының таңы шәй ішуден емес, жаттығу жасаудан басталады. Отағасы Ақылбек – Солтүстік Қазақстанның Шалақын ауданындағы Мерген ауылының тумасы. Темірдей тәртіпке бағынып, әскери адам болуды кішкентайынан қалады.

Мектепті бітіре салысымен, Құрлық әскерлерінің әскери институтында білім алды. Еліміздегі әскери жоғарғы оқу орнында оқып жүргенде-ақ мықтылығын мойындатты. 2014 жылы әскери спорттың халықаралық кеңесінің қамқорлығымен Эквадорда өткен екінші бүкіләлемдік кадет ойындарына қатысты. Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттердің ынтымақтас армияларының 2015 жылы Ресей Федерациясында өткен бірінші әскери-спорттық ойындарында да жүлдегер атанды. 2017 жылы «Шығыс» өңірлік қолбасшылығы 44736 әскери бөлімінің мина атқыш взводының командирі лауазымында Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттердің ынтымақтас армияларының Қырғызстанда өткен екінші әскери-спорттық ойындарында жеке біріншілікте үшінші орынды

жеңіп алды. Ол 100 метрді 11,6 секундта жүгіріп, екінші орынды ұтты. Макаров пистолетінен атудан 274 ұпай жинақтап, үш шақырымдық сайыста үшінші келді. Офицерлік үшсайыстан Қырғыз Республикасының спорт шеберлігі нормативін де орындады. Естеріңізге салайық, Қырғыз Республикасы Қарулы Күштері Бас штабының «Эдельвейс» оқу орталығының базасында ұйымдастырылған ТМД қатысушы-мемлекеттердің ынтымақтас армияларының екінші әскери-спорттық ойындары Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы ынтымақтас

армиялардың Қорғаныс Министрлер Кеңесінің 25 жылдығына және Қырғыз Республикасының тәуелсіздік күніне арналған еді. Жарыста Армения, Беларусь, Қазақстан, Қырғызстан, Ресей және Тәжікстан мемлекетінің әскери қызметшілері спорттың әскери-қолданбалы алты түрінен күштерін сынады. Қазақстандық

даярлық басқармасының бағыт аға офицері. Жарыстардың бірінде танысып, өмірлік серік еткен жұбайы да осал емес. Көркем Күршімде туып-өскен Айнаш Рашидқызы қысқы Президенттік көпсайыстан спорт шебері әрі Қазақстан Республикасының чемпионы. ШҚО құрама командасында өнер көрсеткен. Ақылбек пен Айнаш екі қыз тәрбиелеп отыр.

Майор Сабитов спорттық нормативтерге орындауға келгенде жоғары талап қояды. Оның пікірінше, әскердің жауынгерлік қабілеттілігін ұдайы арттыруды уақыттың өзі талап етеді. Әскерилердің бойындағы батылдық, жігерлік, максатқа талпынушылық, жоғары шеберлік, шапшаңдық, жылдамдық, жинақылық, ұқыптылық, тез арада дұрыс шешім қабылдай білуі, достық қарым-қатынас, ауызбіршілік пен ұйымшылдық секілді жақсы қасиеттер дене дайындығынан байқалады. Әскерде денесі шыныққан адам өмірде кездесетін түрлі кедергілер мен қиындықтарды да табандылықпен жеңе алады. Қысқасы, «жаттығуда аянабай тер төксең, ұрыста қиналмайсың» принципін ұстанады. «Менің ойым: әскердегі әріптестерімнің Отанға деген сүйіспеншілігі мен құрметін одан әрі нығайтып, спортқа деген қызығушылығы мен құлшынысын арттыру. Күнделікті жетістіктерімізбен үлгі-өнеге көрсетіп, өсіп келе жатқан ұл-қыздарымызды спорт пен дене шынықтыруға барынша баулу. Себебі спорттың кез-келген түрі күш-жігерді, рухты, мінез-құлықты тәрбиелеуге көмектеседі», дейді ол.

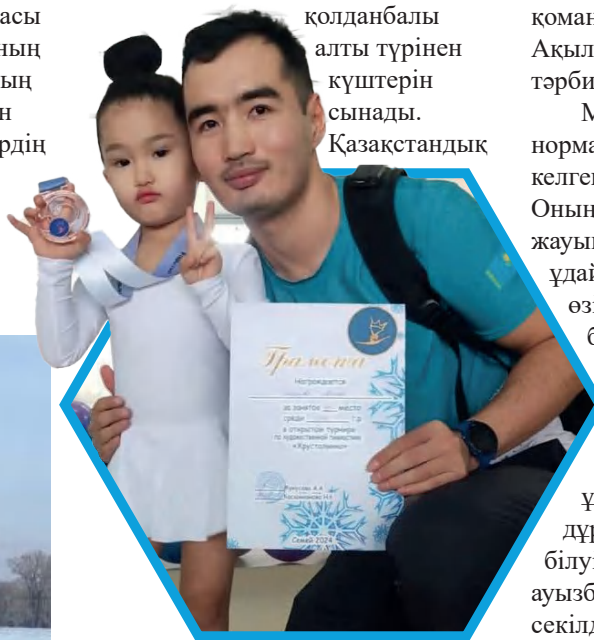
Сабитовтар әулетінің мақсат-мұраты – үнемі еңбектеніп, әрдайым алға ұмтылу, әлемдік аренада ел мен жердің намысын қорғап, көк туды көкке көтеру.

Алуа ИСКАКОВА

әскерилер армиялық қоян-қолтық ұрыста сөзсіз жеңіске жетіп, төрт алтын және екі қола медаль алды. Командирлік стартта да чемпион атанып, екі алтын, бір күміс және бір қола медальді еншіледі. Гір спортынан еліміз құрамасы жалпыкомандалық екінші орынды, әскери-спорттық кешеннің көпсайысында үшінші орынды ұтып алды. Жалпы алғанда, спорттың әскери-қолданбалы алты түрінен төртеуінің кубогын иеленіп қайтқан болатын. Бұған қоса 2023 және 2024 жылдары 80 шақырымдық «Абай жолы» ультрамарафонын да бағындырды.

Ақылбек Сабитов – спорттың қысқы ойын түрлерінен, жазғы көпсайыстан, полиатлоннан спорт шебері, әскери-қолданбалы спорт түрлерінен Қазақстан Республикасының көп дүркін чемпионы. Қазір «Шығыс» өңірлік әскерлері қолбасшысының басқармасында жауынгерлік

ШАГ В БУДУЩЕЕ

Летний период является важной частью работы военных вузов Казахстана, в которых проходит набор абитуриентов, желающих получить высшее военное образование.

перевозок и военных сообщений». Это значительно расширяет выбор профессий для абитуриентов и позволяет готовить специалистов для более широкого круга задач в Вооруженных Силах.

– Мы рады видеть такой высокий интерес к нашему институту. В этом году мы особенно гордимся возможностью предложить

журналистику и дирижирование. Для поступления на эти специальности кандидатам необходимо предоставить баллы ЕНТ (не менее 50 баллов по 4 предметам) и пройти специальную проверку через местные органы военного управления по месту жительства.

В этом учебном году для абитуриентов открыты два новых стратегически важных направления – «Криптология» и «Переводческое дело» по восточным языкам: арабскому, китайскому, урду и фарси.

Обучение по этим направлениям ведется в формате двудипломного образования в сотрудничестве с ведущими гражданскими вузами страны – Казахским национальным университетом имени Аль-Фараби и Казахским университетом международных отношений и мировых языков имени

питание, вещевое имущество, медицинское обслуживание.

По окончании обучения выпускникам присваивается звание «лейтенант», выдается диплом государственного образца с академической степенью «бакалавр», а также они получают гарантированное трудоустройство в рядах ВС РК, других войсках и воинских формированиях.

Кроме того, курсанты первого курса могут продолжить обучение в военных вузах ближнего и дальнего зарубежья. Для этого им необходимо сдать тестирование по иностранному языку и принять участие в рейтинговом отборе.

Форма, дисциплина и морская практика

Для тех, кто хочет связать свою жизнь с морем, на базе Военного института Сил Воздушной обороны имени дважды Героя Советского Союза Т. Я. Бегельдинова открыта военно-морская кафедра, которая готовит специалистов

кораблей, управление электромеханическими боевыми частями и службами кораблей» (механики). Первые отвечают за безопасность мореплавания, вторые – за исправность механизмов корабля. Срок обучения по двум направлениям составляет четыре года.

На протяжении первых двух лет обучения курсанты будут изучать общеобразовательные (высшая математика, физика, философия, политология) и общие военные дисциплины. В этот же период они изучают предметы по специальности: «Введение в специальность», «Теория устройства и живучести корабля» и «Организация корабельной службы».

Изучение профильных специальностей на третьем и четвертом курсах происходит на базе Каспийского государственного университета технологий и инжиниринга имени Ш. Есенова, в котором имеется объемная учебно-материальная база, а также специальные тренировочные комплексы.

С 15 июля на кафедре начался прием документов, который продлится до конца месяца. В списке основных критериев отбора главное место занимают

баллы ЕНТ (не менее 50 баллов). Особое внимание обращается на профильные предметы (физика и математика), по которым кандидат должен иметь не менее 7 баллов. Кроме этого, учитываются показатели здоровья.

Перед выпускниками кафедры открываются большие перспективы. Молодые лейтенанты будут занимать офицерские должности на кораблях, выходить в море, защищая важное

западное стратегическое направление.

Абитуриенты проходят отбор в военные вузы по всей стране. В будущем они станут частью Вооруженных Сил и продолжат служить на благо Родины.

Нариман ДЮСЕНОВ

Военный институт Сухопутных войск имени Сагадата Нурмагамбетова официально открыл свои двери для абитуриентов 15 июля. Начало приемной кампании было ознаменовано большим потоком желающих поступить в одно из ведущих военных учебных заведений страны.

Приемная комиссия института будет работать с 15 по 30 июля, осуществляя сбор и проверку документов от потенциальных курсантов. Весь процесс приема документов строго регламентирован и проводится в соответствии с требованиями приказа министра обороны Республики Казахстан № 35, обеспечивая прозрачность и соответствие всем установленным нормативам.

Военный институт Сухопутных войск имени Сагадата Нурмагамбетова готовит высококвалифицированные офицерские кадры, способные решать самые сложные задачи, стоящие перед армией. Руководство института призывает абитуриентов внимательно ознакомиться с требованиями к документам и своевременно представить полный пакет для успешного прохождения всех этапов отбора.

Важным нововведением этого года стало добавление новой, востребованной специальности – «Организация воинских

абитуриентам новую, крайне актуальную специальность. Это открывает новые горизонты для молодых людей и позволяет нам готовить еще более разносторонних и востребованных специалистов для Вооруженных Сил Республики Казахстан. Мы уверены, что каждый, кто пройдет наш отбор, станет настоящим профессионалом и достойным офицером, – отметил первый заместитель начальника института по учебной и научной работе полковник Жанибек Саргазин.

Поступая в Военный институт Сухопутных войск, человек берет на себя важное и ответственное решение, связанное с долгом перед Родиной и защитой Отечества. В первый день у контрольно-пропускного пункта института собралось множество абитуриентов с родителями, для которых выбор детей стал гордостью.

В новый учебный год с новыми специальностями

В Военно-инженерном институте радиоэлектроники и связи (ВИИРЭиС) также идет набор абитуриентов для обучения военным специальностям. В стенах учебного заведения ведется подготовка по различным специальностям, включая радиотехнику, автоматизацию, информационную безопасность, военное строительство, военную

Абылай хана.

Выпускники получают два диплома – гражданского и военного образца, что значительно расширит их профессиональные горизонты. Для поступления на новые специальности проходной балл составляет 65 и выше.

Принимают документы в вузе с 15 по 31 июля, даты вступительных экзаменов – с 11 по 20 августа. Перед поступлением потенциальные курсанты проходят окончательный медицинский осмотр, психологический отбор, проверку физического состояния.

Курсанты всех специальностей обучаются четыре года. На время обучения им предоставляется бесплатное проживание,

по двум направлениям: «Кораблевождение и эксплуатация технических средств кораблевождения, управление штурманскими боевыми частями» (штурманы) и «Эксплуатация главных и вспомогательных энергетических установок

Казахстанский Байконыр стал колыбелью мировой космонавтики, из этого космического центра более шести десятков лет назад человек стартовал в космос.

ГОРДОСТЬ КАЗАХСКОГО НАРОДА

4 октября 1991 года в глубинах космоса звучала казахская речь. В тот день состоялся сеанс связи Токтара Аубакирова, находившегося на борту станции «Мир», со столицей Казахстана. Первым из сыновей казахского народа полетевший в космос, он рассказывал, как красива планета Земля, какие он проводит эксперименты, какой дружный и веселый у них экипаж.

Кто в детстве не грезил о «пыльных тропинках далеких планет» и не мечтал стать космонавтом? Первым представителем нашего народа в кюрге космонавтов суждено было стать Токтару Аубакирову совсем не случайно, ведь его называют одним из лучших летчиков-испытателей не только в нашей стране, но и во всем мире. 2 октября 1991 года наш космонавт стартовал на космическом корабле «Союз ТМ-13», проведя неделю на орбитальной станции «Мир» в составе интернационального экипажа.

Токтар Аубакиров родился 27 июля 1946 года в маленьком ауле в Каркаралинском районе Карагандинской области – тогда это был колхоз имени Первого мая. Сегодня село носит имя Мартбека Мамраева. Земляк космонавта удостоился звания Героя Советского Союза на фронте в годы Великой Отечественной войны, чем прославил свою малую родину.

Каркаралинские горы, расположенные посреди бескрайних холмисто-степных просторов Казахского мелкосопочника, чудесную природу горных массивов, леса и долины воспеи в начале прошлого века поэт-бунтарь Мади. Эти причудливые горы сложены из каменных пластов, которые напознали друг на друга, вздымались все выше и выше, образуя ущелья, пропасти, террасы и карнизы. Здесь сосны, как живые существа, взбираются по склонам гор к самым вершинам, упрямо цепляясь за скалы, подтверждая истину «и на камнях растут деревья».

В этом цветущем краю будущий космонавт появился на свет в семье аульного кузнеца Онгарбая и его помощницы-молотобойщицы Камили. Уже с 11 лет он начал трудиться,

помогая своей семье. В 16 лет, окончив восемь классов, Токтар устроился работать на Темиртауский литейно-механический завод токарем. Тогда же паренек записался на курсы парашютистов и через пару лет перешел в пилотную секцию Карагандинского аэроклуба ДОСААФ имени Героя Советского Союза летчика Нуркена Абдирова.

С документами аэроклуба и аттестатом о среднем образовании, полученным в вечерней школе рабочей молодежи, Токтар поступил в Армавирское высшее военное авиационное училище ПВО, и в 1969 году окончил его в звании лейтенанта.

Со временем казахстанец стал летчиком-испытателем, освоил более 50 типов самолетов, однажды совершил беспосадочный полет в район Северного полюса с двумя дозаправками в воздухе, первым осуществил посадку и взлет палубного многоцелевого истребителя четвертого поколения МиГ-29К с палубы авианосца «Тбилиси».

«Реализуй свою мечту!» - с таким призывом не раз обращался к казахстанской молодежи первый космонавт нашей страны, Халык Қаһарманы и Герой Советского Союза. А на вопрос, как он относится к тому, что немногие молодые люди стремятся отслужить в армии, Токтар Аубакиров резонно отвечал, что некоторые девушки не согласны выходить замуж за парней, которые не прошли «армейскую школу».

- Нынешняя казахстанская молодежь образованная, на «ты» с компьютерной техникой, тянется к знаниям, - говорит космонавт. - А задача нашего поколения – дать вам хорошее воспитание.

Заслуженный летчик-испытатель и Герой Советского Союза Токтар Онгарбаевич «поставил точку» в советской космонавтике, став 72-м и последним космонавтом Советского Союза. После полета на земную орбиту Халык Қаһарманы, генерал-майор авиации, заслуженный мастер спорта Республики Казахстан, доктор технических наук, профессор Токтар Аубакиров стал живой легендой и примером для подражания для миллионов юных казахстанцев.

ТРАВА У ДОМА ВО СНЕ И НАЯВУ

Рассказывая о работе на борту Международной космической станции, казахстанский космонавт Айдын Аимбетов признавался, что лежа с закрытыми глазами, он увидел звездопад.

2 сентября 2015 года с казахстанской земли стартовали бортинженер экипажа корабля «Союз ТМА-18М» Айдын Аимбетов, датчанин Андреас Могенсен и россиянин Сергей Волков. Сын того самого Александра Волкова, командира экипажа корабля «Союз ТМ-13», членом которого был первый казахский космонавт Токтар Аубакиров.

Айдын Аимбетов стал первым гражданином Казахстана, покорившим космические дали (Токтар Аубакиров летал с советским паспортом, Талгат Мусабаев - с российским). И старт его стал юбилейным для Байконура – 500-м по счету. В прошлом летчик-истребитель Айдын Аимбетов взял с собой флаг Военно-воздушных сил Сил воздушной обороны Вооруженных Сил РК, который побывал на орбите и 156 раз облетел вокруг Земли.

Восемь дней Айдын Аимбетов находился на Международной космической станции. Он принимал участие в управлении отдельными системами космического корабля, а также

занимался реализацией пятой научной программы космических исследований и экспериментов, разработанной Национальным центром космических исследований и технологий Казкосмоса. Другими словами, он продолжил работу, начатую во время выполнения предыдущих четырех научных программ космических исследований и экспериментов на борту орбитального комплекса «Мир» и МКС космонавтами Токтаром Аубакировым в 1991 году и Талгатом Мусабаевым в 1994, 1998 и 2001 годах. Цель этих программ - проведение научно-технических экспериментов на борту МКС для получения фундаментальных данных и прикладных результатов, которые будут использоваться для решения социально-экономических задач и внедрения наукоемких космических технологий в отраслях экономики Казахстана.

Распорядок дня казахстанца на орбите был таков: семь часов работает, два часа уделяет упражнениям, один час тратит на обед, и восемь часов (плюс-минус

полчаса) – на сон. Остальное время уходит на завтрак и ужин, связь, чтение. Айдын Аимбетов проводил исследование скорости таяния ледников на территории Казахстана, эти наблюдения помогут в изучении климатических процессов.

Космонавт из Казахстана с первого дня пребывания проводил научный эксперимент «Дастархан-6». Для этого специалисты Казахской академии питания приготовили пятикилограммовый «гостевой набор» из девяти блюд. Среди них сухое кобылье молоко, творог с добавлением ягод и орехов, чай на основе красного корня, восточные сладости и другие десерты, суп харчо с кониной.

Причем продукты были помещены не в традиционные тюбики, знакомые нам по фильмам, и к которым привыкли в полете космонавты, а в вакуумную упаковку. В таком виде сублимированные блюда можно хранить до 18 месяцев.

Перед употреблением Айдын Аимбетов их вскрывал, добавлял воды и несколько минут держал в специальном шейкере.

В своем твиттер-дневнике космонавт рассказывал, что мясо по-казахски в невесомости кушать не совсем привычно. Оно вкусное, но суховатое. Его можно понять, без сорпы блюдо не совсем то, к какому мы привыкли. На завтрак казахстанец обычно ел суп и обезжиренный творог.

Айдын Аимбетов смотрел на нашу планету из околоземного пространства и записывал в своем твиттер-дневнике: «С одной стороны Земля, с другой - огромное космическое пространство. Невероятные расстояния без искусственных границ, придуманных людьми».

Интересная деталь: пока Айдын Аимбетов шел к осуществлению детской мечты, он каждый день грезил о космосе, а вот на борту космической станции ему во снах стала являться Земля. В своем микроблоге казахстанец сообщал, что находясь на высоте 402 километра от поверхности Земли, он летит в 10 раз быстрее пули, и за одну секунду пролетает расстояние над Землей равное 7,66 километра.

Айдын Аимбетов за восьмидневное пребывание на околоземной орбите не раз описывал свои впечатления на своей страничке в микроблоге, выкладывал фото и видео «полярного сияния», казахстанских видов из космоса, радовался, что его детская мечта сбылась, и признавался, что ему снится Земля.

ҚАРАҒАНДЫ ӘСКЕРИ ТЕХНИКАЛЫҚ МЕКТЕБІ

Биыл Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің «Әскери-техникалық мектеп» республикалық мемлекеттік кәсіпорнының Қарағанды филиалына 25 жыл толып отыр. Бұл – ширек ғасырлық тарих, бұл – мыңдаған жастардың азаматтық борышқа адалдықпен дайындалған жолы, бұл – ұрпақтан ұрпаққа жалғасатын әскери-патриоттық тәрбиенің мектебі.

Қарағандыдағы әскери-техникалық білім беру ісінің бастау көзі 1948 жылға барып тіреледі. Сол жылы аймақтық мото клуб негізінде құрылған Қарағанды автотомектебі кейін 1958 жылы Техникалық мектеп дәрежесін иеленді. Ұлы Отан соғысының ардагері, көптеген орден-медалдардың иегері Борис Кривогуз алғашқы басшы ретінде мектептің іргетасын қалап, білім мен тәрбие берудің үздік үлгісін көрсетті. Ол 1986 жылғы Техникалық мектеп директорының №15 бұйрығымен Құрмет кітабына енген тұлғалардың қатарынан орын алды. 1991 жылы Кеңес Одағы ыдырап, Қазақстан тәуелсіз ел болған соң, ел қорғанысын нығайту үшін жаңа құрылымдар қажет болды. Осы қажеттілікке сай 2000 жылғы 13 маусымда Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің №160 бұйрығына сәйкес, «Әскери-техникалық мектеп» құрылып, Қарағанды филиалы өз жұмысын бастады. Ол бұрынғы Қарағанды техникалық мектебінің толық құқықтық мұрагері болып танылып, әскери-техникалық мамандықтар бойынша жастарды даярлау ісін жалғастырды. Мектептің басты міндеті – азаматтарды әскери-техникалық мамандықтарға дайындау

және қайта даярлау, сондай-ақ мемлекеттік қорғаныс тапсырысы аясында даярлықтан өткен әскери резервті қалыптастыру. Кеңестік кезеңде де, тәуелсіздік жылдарында да Қарағанды филиалы ұлттың қорғаныс қабілетін нығайту жолында аянбай еңбек етті. 1982 жылғы 5 қарашада КСРО Қорғаныс министрінің №481 бұйрығымен мектепке әскери-патриоттық тәрбиедегі жоғары үлесі үшін Кеңес Одағының Батыры, Қарағанды өңірінің тумасы Мартбек Мамраевтың есімі берілді. Бұл атақ – ұжымның табанды еңбегінің тарихи бағасы еді. Филиалға әр жылдары басшылық еткен тұлғалар да бұл мекеменің дамуына сүбелі үлес қосты. 2000 жылдан бастап бүгінге дейін мекемені басқарған азаматтар: Бекмуратов Евгений Жуматаевич (2000–2010 жж.), Сурин Евгений Юрьевич (2011–2013 жж.), Давидовский Дмитрий Данилович (2013–2019 жж.), Жантасов Амангельды Темиржанович (2019–2021 жж.), Сулейменов Темирбек (2021–2022 жж.), Каймульдинов Амангельды Мереевич (2022–2023 жж.), және қазіргі басшы — Абдрахманов Елдос Гайнитдинұлы. Қарағанды филиалы – тек білім ордасы емес, сонымен қатар Отан

алдындағы борышты терең сезінетін азаматтарды тәрбиелеудің орталығы. Бұл мекемеде тәрбиеленген көптеген азаматтар ел мақтанышына айналды. Солардың қатарында – Қазақстанның Халық қаһарманы, армия генералы Мұхтар Алтынбаев, тәуелсіз Қазақстанның алғашқы ғарышкері, Кеңес Одағының Батыры және Халық қаһарманы Токтар Әубәкіров, екі мәрте ДОСААФ Құрмет белгісімен марапатталған, парашют спортының шебері Виктор Иванович Журавлев бар. Олардың өмір жолы – бүгінгі жас сарбаздар үшін үлгі, бағыт, болашаққа сенім.

Бүгінде филиалдың тыныс-тіршілігімен танысу мақсатында мектеп директоры Абдрахманов Елдос Гайнитдинұлымен шағын сұхбат жүргізген болатынбыз.

– Елдос Гайнитдинұлы, мектептің 25 жылдығы құтты болсын. Бүгінгі күндегі филиал жұмысы туралы айтып өтсеңіз.

– Рақмет. Бұл – ұжым үшін ғана емес, бүкіл облыс үшін маңызды дата. Өйткені біздің мектеп – жай ғана оқу орны емес, ол – әскери рухты, патриоттық тәрбиені қалыптастыратын маңызды

құрылым. Бүгінде біз Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігі бекіткен бағдарламаға сәйкес, әскери-техникалық мамандықтар бойынша жастарды оқытып, қайта даярлап, ел қауіпсіздігін қамтамасыз ететін кадрлар қорын қалыптастырып келеміз. Жыл сайын жүздеген бозбала бізден білім алып, әскер қатарына сапалы дайындықпен аттанады.

– Әскери дайындықпен қатар, тәрбиелік бағытта қандай жұмыстар жүргізіледі?

– Біз үшін әскери дайындықпен қатар, тәрбиелік жұмыстардың мәні зор. Жастарға Отанға деген сүйіспеншілікті, жауапкершілікті, тәртіп пен тәртіптілікті үйретеміз. Көптеген патриоттық іс-шаралар өткізіледі, соғыс ардагерлерімен,

әскери қызметін өтеп келген азаматтармен кездесулер ұйымдастырылады. Бұл – жастардың бойында рухани жігер мен ерлік қасиетті тәрбиелеуге үлкен ықпал етеді.

– Алдағы жоспарларыңыз қандай?

– Мектепті заман талабына сай одан әрі жаңғыртып, оқу-тәрбие процесін жетілдіру жоспарда бар. Материалдық-техникалық базамызды күшейтіп, заманауи технологияларды енгізіп жатырмыз. Қорғаныс министрлігінің қолдауымен жаңа оқу бағдарламалары енгізілуде. Сондай-ақ, халықаралық әскери-патриоттық жобаларға қатысуды көздеп отырмыз. Басты мақсатымыз – Отанын сүйетін, жоғары білімді, тәртіпті, заманауи сарбаздарды даярлау.

Қарағандыдағы Әскери-техникалық мектеп – ел қорғаудың қасиетті ісі жолындағы ұлағатты мектеп. Ширек ғасырда бұл мекеме мыңдаған жас ұрпақты тәрбиелеп, ел қорғанының мызғымас бөлігіне айналды. Алда талай белес күтіп тұр. Бірақ Отан алдындағы адалдық пен жауапкершілік бұл мектептің мәңгілік бағдары болып қала бермек.

Марат ЖҮНИС-БЕК, ҚР Қарулы Күштерінің ардагері, әскери жазушы

ТЕМІРЖОЛ КӨЛІГІМЕН ӘСКЕРИ ТЕХНИКАНЫ ТАСЫМАЛДАУ

Сабақтың практикалық бөлігі үш оқу нүктесінде жүргізілді. Әскери комендант подполковник Асхат Асқарұлының басшылығымен жеке құрамға техниканы күзетуге тағайындалған қарауылдың міндеттері,

әртүрлі жағдайларда әрекет ету тәртібі, сондай-ақ әскери жүктерді тасымалдау кезінде оларды күзетудің ерекшеліктері түсіндіріліп, көрсетілді.

Сондай-ақ комендатура офицерлері қатысушыларға жол жүру құжаттарын

Шымкент қаласындағы әскери қатынастар комендатурасы гарнизондағы әскери бөлімдердің жеке құрамы үшін әскери техника мен жүктерді теміржол көлігімен тасымалдау бойынша көрсетілімдік сабақтар ұйымдастырды. Сабақтың мақсаты – әскери қызметшілерді әскерді қайта орналастыру, техниканы теміржол платформалары мен вагондарда орналастыру, тиеу, тасымалдау және сақтау ережелеріне үйрету.

ресімдеу тәртібін және теміржол станцияларында аялдау ережелерін түсіндірді.

– Сабақ барысында басты назар техниканы платформаларға тиеу кезіндегі қауіпсіздік талаптарына, оны дұрыс бекіту мен жасыру

ережелеріне аударылды. Мұндай сабақтар әскердің жауынгерлік даярлығын арттыруға және бөлімшелерді қайта орналастыру мен техниканы тасымалдау барысында болатын кідірістерді болдырмауға ықпал етеді.

Әскери қызметшілер қажетті тәжірибе алып, барлық қызықтырған сұрақтарына жауап алды. Қойылған міндеттер толық орындалды, – деді подполковник Асхат Асқарұлы.

Сабақ барысында автокөліктерді теміржол платформаларына және вагондарға тиеу мен түсіру, техниканы бекіту және оны бүркемелеу көрсетілді. Ерекше назар аударған – көшпелі қарауыл ұяшықтарының жаңартылған жабдықталуы болды. Енді ол күн панельдерімен қамтамасыз етілген, бұл үздіксіз электр қуатымен қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

АРМИЯ - ЕГО СУДЬБА

Полковник в отставке Кажмухан Сатенов армии отдал 25 лет своей жизни, из них половина пришлась на годы службы в Советском Союзе. На Родину вернулся с помощью первого министра обороны Казахстана Сагата Нурмагамбетова, тогда он возглавил военкомат родной Актюбинской области.

Кажмухан Сатенов родился в поселке Кусоткель Кобдинского района в Актюбинской области 9 июля 1950 года, и после окончания средней школы поступил в Ташкентское высшее общевойсковое командное военное училище. После учебы служил в Усть-Каменогорске командиром разведывательного взвода отдельного разведывательного батальона с 1971 по 1975 годы.

В 1975-1980 годах нес службу в Группе советских войск в Германии командиром разведывательной роты 283-го гвардейского мотострелкового полка. В 1980 году был направлен для прохождения дальнейшей службы в г. Шимановск в Дальневосточном военном округе начальником штаба мотострелкового батальона. За один год отстающий батальон казахстанец вывел в передовые, и за отличную

службу ему разрешили поступить в Военную академию им. М. Фрунзе.

Завершив учебу в Москве, получил направление на должность начальника штаба мотострелкового полка в Жаркенте, а через месяц в Душанбе на равную должность. В 1986 году участвовал в первом выводе советских войск из Афганистана. Об этом Кажмухан Асауович подробно написал в своей первой книге «Армия - моя судьба».

- Служил я честно, мне не стыдно рассказывать, как выполнял свои обязанности, - говорит 75-летний ветеран Вооруженных Сил.

Среди его наград есть и медаль «За интернациональную помощь Анголе». Это напоминание о тех годах, когда офицер из Казахстана участвовал в боевых действиях в Анголе и Намибии на юге Африканского континента.

В 1987-1988 годах Кажмухан Асауович работал в тропических лесах инструктором по подготовке бойцов правительственной армии. Об этой своей эпопее ветеран подробно написал в своей книге «Күпия кактыгыс қаһарманы».

- Я был советником при командирах Первой мотопехотной и 20-й бригад в Народной организации Юго-Западной Африки (South West Africa Peoples Organization), - вспоминает ветеран.

Соединения дислоцировались в разных провинциях, поэтому казахстанцу приходилось совершать перелеты из одной бригады в другую и обратно. Медаль эта очень ему дорога, как и все, что связано со службой в Африке, так как напоминает о днях его молодости. В 2012 году

делегаций актюбинцев в воинские части, где служили их земляки. И не просто ехать раздавать подарки, а пообщаться. Нужно было выступать с концертами в воинской части, для этого везли артистов и освещали эту работу в СМИ, с этой целью брали с собой и журналистов.

- Мы ездили так лет шесть-семь, пока могли

«За трудовую доблесть» молодой офицер был награжден в дни борьбы с лесными пожарами в 1973 году в предгорьях Алтая в районе нынешнего Риддера, проявив отвагу, он вывел из огненного кольца свой взвод.

До выхода на заслуженный отдых Кажмухан Асауович прошел многие ступени офицерской карьеры, занимал должности начальника отдела боевой подготовки в ГО Жамбылской области, директора технической школы ДОСААФ в городе Жамбыл, военного комиссара Мангистауской области, военного комиссара Актюбинской области. На пенсию полковник Кажмухан Сатенов вышел в октябре 2003 года.

Супруга Рабига Бахитовна всегда рядом, как и в тех тяжелых условиях Южной Африки. Там она научилась стрелять из автомата и пистолета, метать боевые гранаты и умело

Кажмухан Асауович получил благодарственное письмо от президента Намибии.

Немало работы выпало в годы становления армии независимого Казахстана.

- Советский Союз рухнул, нужно было создавать свое государство, - говорит ветеран. - Я считаю, мир держится на патриотах, но где было их взять в 1990 годы? Конечно, в армии.

В те непростые времена необходимо было поддержать солдат, и Кажмухан Асауович предложил организовать поездки

изыскивать средства, - вспоминает полковник в отставке. - Первые поездки, и самые частые, были в Отар, Семипалатинск, Алматы, и командование частей было очень признательно нам.

О признании его заслуг перед земляками говорит и тот факт, что Кажмухан Сатенов стал Почетным гражданином Кобдинского района. Его парадный китель украшают орден «Айбын» II степени и орден «Күрмет».

Свою первую награду Кажмухан Асауович получил в возрасте 23 лет. Медалью

пользоваться ими. Таково было требование времени. Вместе вырастили дочерей Гульмиру и Жанну, сына Тулегена.

Сегодня жизнь Кажмухана Сатенова может служить примером для молодого поколения казахстанцев. Полковник в отставке возглавляет филиал Актюбинской области РОО «Ветераны Вооруженных Сил РК», он и сегодня делится своими мыслями и советами о воспитании молодежи. Ведь опыт не уходит в запас.

ВАЖНО ЗНАТЬ

Одним из прав, закрепленных ст. 33 Конституции Республики Казахстан, является право граждан Республики Казахстан обращаться лично, а также направлять индивидуальные и коллективные обращения в государственные органы и органы местного самоуправления.

Институт обращений является одним из важнейших способов защиты своих прав, свобод и законных интересов физическими и юридическими лицами. Обращения граждан являются «обратной связью», возможностью выразить собственное мнение о происходящих событиях, процессах, вносить предложения по совершенствованию и просто реализовывать свои иные права и интересы. С июля 2021 года введен Административный процедурно-процессуальный кодекс Республики Казахстан (далее - АППК), внедрена электронная система «e-Otinish», что позволило повысить эффективность работы государственных органов, а также прозрачность механизма учета, регистрации, рассмотрения обращений граждан. Теперь заявителям не требуется направлять свои обращения в бумажном формате. Достаточно подать его в электронном формате, заверив электронной цифровой подписью, и

в «e-Otinish», заявителю выдается талон с уникальным номером с указанием даты и времени, фамилии и инициалов, должности лица, принявшего обращение. Сведения, содержащиеся в талоне, направляются на абонентский номер сотовой связи или электронный адрес, указанные в обращении, сообщении, запросе, отклике и предложении. В случае отсутствия в обращении абонентского номера сотовой связи или электронного адреса талон заявителю не направляется. При направлении обращения в уполномоченные органы необходимо помнить, что в нем обязательно должны быть указаны фамилия, имя, отчество (если оно указано в документе, удостоверяющем личность), индивидуальный идентификационный номер (при его наличии), почтовый адрес физического лица либо наименование, почтовый адрес, бизнес-идентификационный номер юридического лица (при его наличии), наименование административного органа, должностного лица, которым подается обращение,

должностное лицо указывает заявителю на несоответствие, устанавливает разумный срок для приведения его в соответствие с требованиями. Возврат обращения не препятствует повторному обращению. Заявитель до принятия решения по административному делу может отозвать обращение на основании своего письменного заявления.

что даже если обращение не соответствует общим требованиям ст. 63 АППК, оно подлежит обязательному приему, регистрации, учету и рассмотрению. Отказ в приеме обращения запрещается. АППК устанавливает, что государственные органы обязаны рассматривать обращения в разумные сроки, но не более 15 рабочих дней с момента регистрации, если иное не предусмотрено законом. В исключительных случаях, когда требуется проведение дополнительной проверки или запроса информации у других органов, срок может быть продлен, но не более чем до двух месяцев, о чем извещается участник административной процедуры в течение трех рабочих дней со дня продления срока. Одним из новшеств в рассмотрении обращений является процедура заслушивания в случае предоставления обременяющего ответа заявителю. Должностное лицо обязано предоставить возможность участнику административной процедуры выразить свою позицию к предварительному решению по административному делу, о котором участник процедуры уведомляется заранее, но не позднее чем за три рабочих дня до принятия

административного акта. АППК регламентирован порядок и процедура обжалования, а также форма и содержание жалобы. Наряду с удовлетворением либо отказом в удовлетворении жалобы, орган имеет право оставить ее без рассмотрения в случае, если имеется решение органа, рассматривающего жалобу, по результатам рассмотрения жалобы в отношении участника административной процедуры о том же предмете и по тем же основаниям, указанным в жалобе; имеется вступивший в законную силу судебный акт, вынесенный в отношении того же лица, о том же предмете и по тем же основаниям; органом, рассматривающим жалобу, принят отзыв жалобы от заявителя. В совокупности установленный регламент рассмотрения обращений, система электронного учета обращений позволили создать систему защиты прав, свобод и законных интересов физических и юридических лиц и реализовать конституционное право граждан участвовать в управлении делами государства непосредственно и через своих представителей.

**Прокурор Военного
департамента
Комитета КПСиСУ ГП РК
юрист 2 класса
А. А. Алтынбай**

оно сразу принимается в работу, а заявителю доступен к просмотру ход его рассмотрения. Для удобства заявителей также доступна подача обращения в бумажном формате. Такое обращение регистрируется органом

изложена суть обращения, дата подачи обращения, подпись заявителя или его представителя. В случае несоответствия обращения требованиям, установленным законодательством, административный орган,

Отзыв обращения заявителем не лишает его права на подачу повторного обращения при условии соблюдения сроков, если иное не предусмотрено законами Республики Казахстан. Обращаем ваше внимание,

Траниты ПОСЛЕ АРМИИ

В акимате района имени А. Бокейханова г. Караганды состоялось торжественное вручение отслужившим солдатам-срочникам сертификатов на бесплатное обучение в вузах.

Уже более двух лет в Казахстане реализуется программа «Срочник 2.0» (ныне – Sarbaz 2.0), благодаря которой молодые солдаты имеют возможность получить грант на обучение в гражданских вузах. Льготы предоставляются по итогам рассмотрения итоговых рейтингов военнослужащих. В течение года срочной

образование. Молодой человек стал отличником боевой подготовки, отслужив год в составе 3-й гвардейской механизированной бригаде на востоке страны.

- Родом я из Караганды, окончил общеобразовательную школу имени Героя Советского Союза Ю. Н. Павлова, затем — Карагандинский

лучшие. Это очень хороший стимул служить достойно. В нашей бригаде служило более тридцати карагандинцев одного призыва, многие из них стали обладателями грантов, в том числе и я, - рассказывает гвардии рядовой Задорожнев.

В акимате района имени Алихана Бокейханова он также получил сертификат

платной основе, а сейчас перед ними открываются широкие возможности. Можно выбрать вуз для поступления. Уже осенью я поеду на учебу в Евразийский национальный университет имени Л. Н. Гумилева, выбрал специальность «Кибербезопасность», - поделился Александр.

За своего сына Алибека Тайшикова приехала получать сертификат его мама Гульсара Рысбекова.

- Он служил в десантно-штурмовой бригаде, которая дислоцируется в г. Конаеве. С детства старался получать хорошие оценки, увлекался музыкой, занимался боксом. Одну из грамот на соревнованиях ему вручал Серик Сапиев. Знаете, я одна воспитала двоих сыновей и всегда радуюсь их успехам. Вот и сейчас сердце дрогнуло от эмоций, это очень хорошая поддержка для нас. Уверена, что мои дети будут достойно трудиться на благо нашей страны, - прослезилась женщина.

Как отметил заместитель начальника отдела по делам обороны района имени Алихана Бокейханова лейтенант Ардак Капашев, система предоставления льгот абсолютно беспристрастна.

- Основные предметы боевой подготовки: государственно-правовая, тактическая, разведывательная, огневая, техническая, инженерная, физическая, военно-медицинская, физическая подготовки, вождение, в сфере радио

и химиобиологической защиты, подготовка по связи, общевойсковые уставы. Все эти предметы требуют не только физических сил, но и интеллектуальных. Поэтому, когда военнослужащие показывают хорошие результаты, это говорит об их высоком уровне и готовности далее получать образование в вузах. Каждый солдат выбирает специальность и несколько вузов, куда он намерен поступить. Для удобства и прозрачности отбора внедрена цифровая платформа «Sarbaz 2.0». В данной системе отображаются все оценки молодых солдат, без возможности их подмены. Рейтинг срочников выстраивается автоматически, - пояснил он.

Сертификаты вчерашним бойцам вручала заместитель акима района имени Алихана Бокейханова Баян Нуртаева.

- Вы - большие молодцы, настоящий пример для более молодого поколения. Еще год назад вы были школьниками и студентами, а сейчас перед мной стоят взрослые и серьезные мужчины. Уверена, что родители вами сильно гордятся. Желаю счастливой и достойной жизни вам, - сказала она.

Всего в нынешнем году сертификаты на бесплатное обучение в вузах получили 130 ребят из Карагандинской области, которые проходили срочную службу в различных родах войск на территории нашей страны.

Фархат КИНЖИТАЕВ
Фото Айдына ТОНТАЕВА

службы они должны «на отлично» сдавать нормативы по физической, стрелковой и строевой подготовке, поддерживать высокую воинскую дисциплину.

Помимо программы, солдатам предоставляются кредитные каникулы на время службы. Отсрочка производится в автоматическом режиме без предоставления заявления, необходимости посещения отделения банка-кредитора и подписания дополнительных соглашений к договорам займа и договорам залога. Достаточно только предъявить повестку. Если же банк пытается оспорить это положение, военнослужащий-срочник вправе обратиться в Агентство по регулированию и развитию финансового рынка (АРРФР).

24-летний Александр Задорожнев из шахтерской столицы благодаря поддержке государства получил возможность бесплатно получить второе высшее

экономический университет по специальности «IT-технологии». Знал, что следующей весной предстоит служба в армии, твердо решил исполнить свой гражданский и воинский долг. Год поработал в одной из коммерческих организаций, а в марте 2024 года был призван и направлен в войсковую часть 40398, которая находится в Ушарале. Служил наводчиком миномета. Еще в учебной роте нам рассказали о возможности поучить бесплатное обучение в вузе. Многие ребята, особенно вчерашние школьники, были воодушевлены открывшимися перспективами. Правда, нужно было очень сильно постараться для того, чтобы получить грант. В течение года командиры выставляли нам оценки по различным нормативам - по стрельбе, тактике, физической и строевой подготовке. То есть система была рейтинговой, по ее итогам объявлялись

за своего друга Дилмара Аргынбая, с которым служил в одной роте и который не смог приехать на торжественную церемонию, поскольку работает вахтовым методом.

- Я считаю, что это очень нужная и своевременная инициатива со стороны государства, поскольку некоторые молодые люди не могут получить высшее образование на

ЧЕМПИОНАТ АЛҒАШ РЕТ ДРОН

САЙЫСЫ ӨТТІ

Елімізде тұңғыш рет дрон сайысынан ашық чемпионат ұйымдастырылды. Оған Satbayev University бастамашы болды. Сайыс Қорғаныс министрлігі Армия орталық спорт клубының базасында өтті.

Жарысқа бес аймақтан 14 ұшқыш, оның ішінде күш құрылымдарының өкілдері қатысты. Бұл отандық дрон спорты үшін маңызды оқиға болды, алғаш рет бір алаңда кәсіпқойларды да, ұшқышсыз басқарылатын құрылғылардың әуесқойларын да біріктірді. Қатысушылар арнайы дайындалған тас жолда дрон басқарудағы жоғары жылдамдықты, дәлдікті және техникалық шеберлікті көрсетті.

«Мұндай чемпионат өткізу – Қазақстанда жоғары технологиялық спорт түрлерін дамытудағы маңызды қадам. Ол әскери және азаматтық құрылымдардағы кәсіби дайындық пен бәсекелестік тәжірибенің элементі ретінде дрон сайысты интеграциялау перспективаларын көрсетті», – деп атап өтті Десанттық-шабуылдау әскерлері ұшқышсыз басқарылатын

авиациялық жүйелер қызметінің бастығы подполковник Серік Қалтарбаев.

Күштік ведомстволар арасында командалық есепте Десанттық-шабуылдау әскерлерінің құрамасы жеңіске жетті. Екінші орынды Құрлық әскерлерінің өкілдері иеленсе, ал Астанадан келген 68665 әскери бөлімінің командасы үшінші тұғырдан көрінді.

Күш құрылымдарының мамандары арасында жеке есепте бірінші орынды Ерсайын Майданқан (Десанттық-шабуылдау әскерлері), екінші орынды Рүстем Сейітжанов, үшінші орынды Лияс Әбілқасов (екеуі де Құрлық әскерлері) алды.

Абсолютті жеке санатта Василий Райков үздік деп танылып, екінші орынды Илья Трофимов, үшінші орынды Ерсайын Майданқан олжалады.

ЖАРЫС

ЖҮЗУДЕН ЖЕҢІМПАЗДАР АНЫҚТАЛДЫ

Жақында Қорғаныс министрлігінің, Бас штабтың және Қарулы күштер құрылымдық бөлімшелерінің әскери қызметшілері арасында жүзуден жарыс өтті. Кеңес Одағының Батыры Әлия Молдағұлованың 100 жылдығына арналған сайысқа 128 спортшы қатысты.

Жеңімпаздар мен жүлдегерлерді марапаттау рәсіміне ҚР Қарулы күштері Бас штаб бастығының бірінші орынбасары генерал-майор Сәкен Жүсіпов пен Қорғаныс министрлігі Спорт комитетінің төрағасы полковник Арман Әбеуов қатысты. «Жарыс барысында жекелеген спортшылар

жүзудің тамаша техникасын көрсетіп, бізді қуантты. Жалпы, дайындық деңгейі жақсы, командалардың бірлігін және олардың жеңіске деген ұмтылысын көрдік», – деп атап өтті генерал-майор С. Жүсіпов. Екі топқа бөлініп, бақ сынасқандардың нәтижесінде жүзден жүйріктер анықталды. Сонымен чемпионат қорытындысы бойынша бірінші топта Қару-жарақты бақылау және инспекциялауды қамтамасыз ету орталығының

командасы жеңіске жетті. Екінші және үшінші орынды Әскери өкілеттіліктер орталығы мен Жедел жоспарлау департаменті өзара бөлісті. Ал 4x50 метрлік эстафетада Қару-жарақты бақылау және инспекциялауды қамтамасыз ету орталығы, Метрологиялық қамтамасыз ету және стандарттау орталығы,

Ақпараттық қамтамасыз ету департаментінің сайыскерлері жеңіс тұғырынан көрінді. Сондай-ақ 30 жасқа дейінгі санатта жеке есепте алтынды Әскери-ғарыштық бағдарламалар орталығының атынан

қатысқан капитан Ренат Сәкенов олжалады. 40 жасқа дейінгілерде Қару-жарақты бақылау және инспекциялауды қамтамасыз ету орталығының әскери қызметшісі капитаны Мұрат Смағұлов ең жақсы уақытты көрсетті. 40 жастан асқан жүзүшілер арасында бірінші болып Мемлекеттік құпияларды қорғау департаментінің подполковнигі Әлнұр Қуанғалиев мәреге жетті. Бұл топтағы

әйелдер арасында Ақпараттық қамтамасыз ету департаментінің капитан Лариса Адамович үздік деп танылды. Екінші топта Тыл бастығы басқармасының спортшылары чемпион атанды, екінші орын ҚР Ұлттық қорғаныс университетінің командасына, үшінші орын Әскери полиция бас басқармасына берілді.

ПОДПИСКА-2025

СТАРТОВАЛА ПОДПИСКА НА ВТОРОЕ ПОЛУГОДИЕ 2025 ГОДА

Газета «Сарбаз»:

1 месяц: для юридических лиц – **1405,65** тенге, для физических лиц – **1149,84** тенге.
3 месяца: для юридических лиц – **4216,95** тенге, для физических лиц – **3449,52** тенге.
6 месяцев: для юридических лиц – **8433,90** тенге, для физических лиц – **6899,04** тенге.
1 год: город – для юридических лиц – **16867,80** тенге, для физических лиц – **13798,08** тенге.

Журнал «Айбын»:

1 месяц: для юридических лиц – **2799,68** тенге, для физических лиц – **2740,60** тенге.
3 месяца: для юридических лиц – **8399,04** тенге, для физических лиц – **8221,80** тенге.
6 месяцев: для юридических лиц – **16798,08** тенге, для физических лиц – **16443,60** тенге.
1 год: город – для юридических лиц – **33596,16** тенге, для физических лиц – **32887,20** тенге.

Газета «Әскери заңгер»

1 месяц: для юридических лиц – **603,68** тенге, для физических лиц – **544,60** тенге.
3 месяца: для юридических лиц – **1811,04** тенге, для физических лиц – **1633,80** тенге.
6 месяцев: для юридических лиц – **3622,08** тенге, для физических лиц – **3267,60** тенге.
1 год: город – для юридических лиц – **7244,16** тенге, для физических лиц – **6535,20** тенге.

По вопросам подписки обращайтесь по телефону: 8-701-288-43-75 (Бейбит)

ҚР Қорғаныс министрлігінің тапсырысы бойынша шығады.
Меншік иесі:
«ГИС Әскери Медиа» ЖШС

Бас редактор
Ерлібай ҚАДЫРБАЙ

Шығарушы редактор
Тимур АУБАКИРОВ

Дизайнер-беттеуші
Мейрам ТОКЖУМАНОВ

Тілшілер:
Рима ӘБЕУОВА
Нариман ДЮСЕНОВ
Марат ЖҮНІС-БЕК

«Шығыс» Өңк аймақтық тілші
Алуа ИСКАКОВА
«Астана» Өңк аймақтық тілші
Фархат КИНЖИТАЕВ

Корректорлар
Сымбат НҰРХАЙДАРОВА
Наталья ВАРНАВСКАЯ

Газет «Сарбаз» деген атаумен 2007 жылдың 2-тамызынан бастап шығады.
ҚР Инвестициялар және даму министрлігінде 2015 жылдың 30-сәуірінде тіркелген, куәлігі №5340-Г

Авторлардың пікірі редакцияның көзқарасымен әрқаз сәйкес келе бермейді. Қолжазба мен фотосурет рецензияланбайды және кері қайтарылмайды.

Редакция автор материалын мазмұнын сақтай отырып өңдеуге, қысқартуға құқылы. Газет жұма күні шығады. Бағасы келісімді.

Редакцияның мекенжайы: ҚР, 010000, Астана қ., Есіл ауданы, Комсомол тұрғын алабы,

Домалақ ана көшесі, 11 үй.
Вебсайт: www.sarbaz.kz
Тел/факс: 8 702 712 36 70
E-mail: INFO@SARBAZ.KZ
Газет «Алматы-Болашақ»

баспаханасында басылып шығады.
Алматы қаласы,
С.Мұқанов көшесі, 223-Б
Көлемі 3 б. т.
Офсеттік басылым.
Индекс 604204
Таралымы 2175 дана
Тапсырыс №13